

SPOTKANIE Z PSZCZELARZEM

KONSPEKT ZAJĘĆ

Planowana liczba i wiek odbiorców: 2-5 latki, 6 latki lub alternatywa uczniowie klas I-III (zajęcia również mogą być wykorzystane w klasach starszych oraz grupach przedszkolnych po wcześniejszym przeanalizowaniu treści, ułatwieniu zadań dla młodszych).

Temat: Spotkanie z pszczelarzem

Czas trwania: : 2x po 45 min

Cel (wiedza, umiejętności, postawy związane z edukacją globalną):

- Poznanie pracy pszczelarza.
- Zapoznanie z rodziną pszczelą.
- Poznanie znaczenia pszczół dla środowiska.

Cele szczegółowe:

Dziecko:

- zobaczy, jak wygląda strój pszczelarza,
- posłucha na czym polega praca pszczelarza,
- obejrzy, jak wygląda ul w środku na przykładzie „ramkowego ulika pokazowego obustronnie przeszklonego”,
- obejrzy, jak wyglądają narzędzia potrzebne w pracy pszczelarza,
- wzbogaci słownictwo dotyczące narzędzi pszczelarza (dłuto, podkurzacz, miotełka),
- ułoży pocięte obrazki owadów zapylających i dopasuje ich nazwy,
- dopasuje podpisy do poszczególnych elementów pszczoły (głowa ,oczy, czułki, tułów, skrzydła, odnóża, odwłok, żądło)
- będzie współpracował przy dekorowaniu „pismem cukrowym” ekologicznych prezentów - miodowych pierniczków,
- dowie się co, by było gdyby na świecie nie było pszczół,
- zobaczy różne domki pszczół na świecie.

Forma zajęć: grupowa, indywidualna i w parach.

Przygotowania: przygotowanie pomocy dydaktycznych, wypiek pierników, ucieranie lukru, składanie celafonowych tutek, przygotowanie stołów do warsztatów.

Metody pracy: Słowna -rozmowa, zagadka, oglądowa -pokaz, obserwacja, zadań stawianych dzieciom do wykonania, elementy pedagogiki zabawy, metoda aktywizująca -rundka, metoda informacji zwrotnej.

Potrzebne materiały: strój pszczelarza, zagadka w stoiku, ramkowy ulik pokazowy obustronnie przeszklony, narzędzia pszczelarskie; podkurzacz, motefka, dłutko, miodowe pierniki, tutki z lukrem, papier szary, ręczniki papierowe, tacki papierowe, kolorowe różne sylwety uli, puzzle owadów zapylających; pszczoła miodna, murarka ogrodowa, osa pospolita, trzmiel ziemny, bzyk prążkowany i ich napisy, sylweta pszczoły i napisy do budowy pszczoły, sylwety kwiatów, kolorowe kwadraciki, zdjęcia warzyw i owoców, plaster miodu, papierowe pszczołki, prezentacja – „Pszczelarz i pszczoła”, muzyka „Lot trzmiela” (you tube muzyka Lot trzmiela-Nikołaj Rimsky- Korsakow, piosenka „Mała pszczołka” (you tube mała pszczołka mac), zdjęcia z pasieki od Pani Izy Uchwał.

Aranżacja przestrzeni: stół wystawowy z różnymi miodami i produktami pszczelimi, ścienna gazeta o pszczołach, kącik projekcyjny do oglądania filmików o pszczołach, kącik książki - przygotowany przy współpracy z rodzicami.

Przebieg zajęć

1. Zabawa z pedagogiki zabawy „Witam was”

Dzieci stoją w kręgu. Nauczyciel wita wszystkie dzieci piosenką na melodię „Panie Janie”. Dzieci naśladują wykonywane przez nauczycielkę gesty: PIOSENKA „WITAM WAS!” Witam Was, witam Was- (raz jedną, raz drugą ręką wykonują gest powitania) Zaczynamy już czas -(rozkładają szeroko ręce na powitanie)

Jestem ja, jesteś ty-(pokazują dłońmi na siebie, następnie pokazują rękami inne dzieci). Raz, dwa, trzy (klaszczą trzy razy w dłonie).

2. Gość

Nauczycielka mówi dzieciom, że dzisiaj w przedszkolu odwiedzi nas szczególny Gość, który opiekuje się wyjątkowym owadem. Ta osoba zostawiła nam zagadkę do rozwiązania (chętne dziecko wyjmuje ze stoika po miodzie zapisaną zagadkę.)

ZAGADKA

Latem krążę ile sił, zbieram z kwiatów złoty pył. (pszczoła)

W grupie 6 latków zagadkę odczytuje nauczyciel, w edukacji wczesnoszkolnej uczeń.

Kto opiekuje się pszczołami? (pszczelarz, pszczelarka)

3. Wizyta Pana pszczelarza- rozmowa i pokaz.

Przedstawienie przez nauczyciela dzieciom Pana pszczelarza. Dzieci zadają pytania pszczelarzowi:

- Co robi pszczelarz?
- Jak wygląda pana strój?
- Dlaczego pan się tak ubiera, idąc do pszczół?
- Jak nazywa się miejsce , w którym pan pracuje?
- Jakich narzędzi używa pan w swojej pracy- pokaz?
- Dlaczego pan chciał zostać pszczelarzem?

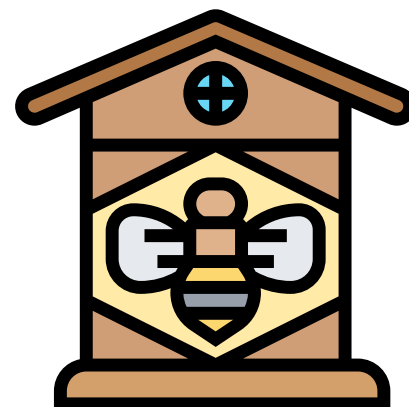

Alternatywa -jak nie ma pszczelarza. Prezentacja

„Jedna historia pszczoły” -życie społeczne pszczół w ulu, ich role.

4. Zabawa „Pszczoły do ula”

Dzieci losują z kapelusza pszczelarza kolorową karteczkę. Przy muzyce „Lot trzmiela” dzieci swobodnie poruszają się w różnych kierunkach po sali, naśladując lot pszczoły. Na przerwę w muzyce dzieci - pszczoły zajmują ule w wylosowanym kolorze karteczki. Przy ulach leżą koperty z puzzlami -dzieci współpracując układają obrazek, nazywają owady zapylające i wyszukują ich nazwy. Dzieci 6 letnie czytają globalnie z nauczycielem. A dzieci z klas I-III odczytują same.

5. Zadania dla dzieci od pszczelarza:

Pokaz rodziny pszczelej w oparciu o ramkowy ulik pokazowy obustronnie przeszklony- opowieść pszczelarza.

- Czy ktoś z was wie, jak nazywa się pszczela rodzina? - rój
- Kto mieszka w roju ? -królowa, robotnice, trutnie. Wyszukiwanie wśród innych pszczół : królowej ,robotnicy i trutnia (znakowanie trutnia).
- Co robią pszczoły na łące? -zapylają kwiaty, -zbierają nektar
- Co przynoszą do ula? -nektar
- Dlaczego pszczoły są pożyteczne dla ludzi i przyrody? - zapylają wiele gatunków roślin,-mamy odpowiednia ilość owoców i warzyw, -mamy żywność dla ludzi i zwierząt,-podnoszą wydajność upraw.

- Jak możemy pomóc pszczołom? -w ogrodzie pozostawić część dzika, -wysadzać rośliny miododajne ,które kwitną od wiosny do jesieni, -zrobić poidła dla pszczół, -kupować miód od pszczelarza, wspieramy go w prowadzeniu pasieki i zapewniamy pszczołom pożywienie -miód ,który pozwoli im przetrwać zimę, -budować hotele dla pszczół, -nie wypalać trawdom owadów, -robić zakupy ekologiczne,
- Co ludzie podbijają pszczołom? -miód -wosk pszczeli, kit pszczeli
- Co szkodzi pszczołom? -chemiczne środki ochrony roślin, -pestycydy (neonikotynoidy), uszkadzają układ nerwowy pszczół i mają problem, by wrócić do uli, -zmiany klimatu, -choroby wirusowe, bakteryjne, grzyby , Pasożyty, -brak starych drzew, miedz, skarp, brak kryjówek i miejsc do założenia gniazd.

Alternatywa jeśli nie mają w okolicy pasieki i pszczelarza słuchają bajkę „O odważnej pszczole”

6. Zabawa taneczna przy piosence „ Mała pszczółka”

Bzy, bzyk, bzyk

Pszczółka mała

Bzy, bzyk, bzyk

Miód zbierała

Bzy,bzyk, bzyk

Do dzbanuszka

Bzy, bzyk, bzyk

Na kwiatuskach

Bzy, bzyk, bzyk

Odleciała i do ula w dzbanku miód zabrała

Bzy,bzyk, bzyk

W ulu pszczółki Mają teraz miodu pełne półki

Dzieci – „pszczółki” latają w rytm muzyki od kwiatka do kwiatka, które są rozsypane po sali. Naśladują zbieranie miodu do dzbanka. Na koniec robią duże koło wokół sylwet różnych kształtów uli. Wyklaskują sylaby w słowie pasieka.

7. Rundka „Jak wyglądałby świat, gdyby nie było pszczół?!”

Dzieci kolejno losują wybrane zdjęcie z owocami i warzywami świata i kończą zdanie „Gdyby nie było pszczół ,nie było by np. pomidorów, truskawek, czereśni, ananasów, bananów, arbuza, cytryny, pomarańczy, kawy ,kakao, bakłażana papryki, fasoli, pomidora itd.

8. Warsztaty piernikowe- wykorzystanie miodu w przygotowaniu ekologicznych prezentów.

- Nauczyciel opowiada uczestnikom warsztatów, że tradycją naszej placówki jest dekorowanie pierników. Do ich wypieków wykorzystywany jest miód z okolicznych pasiek np. z pasieki waszego kolegi Erwina , Michała.
- Nauczyciel zaprasza dzieci i Pana pszczelarza do dekorowania pismem cukrowym różnorodnych, płaskich form miodowych ciasteczek.
- Pokaz dekorowania ciasteczek ręcznie ucieranym lukrem z celofanowych tutek.
- Kreatywne dekorowanie ciasteczek przez dzieci i Gościa.
- Wystawa ekologicznych prezentów -miodowych ciasteczek.

Alternatywa do wyboru; Własnoręczny wyrób przez dzieci świeczki z plastra wosku.

Praca plastyczna „Pszczółki na kwitnącej łące” w małych grupkach
Budowanie hotelu dla pszczół.

9. Podsumowanie i prezentacja „Pszczelarz i pszczoła”

Pytania do prezentacji:

- Jak się nazywa dom pszczół ?,
- Jak nazywa się miejsce gdzie jest dużo uli ?,
- Co robi pszczelarz?
- Jak się nazywa sprzęt pasieczny?
- Do czego służy wirówka?
- Podaj elementy budowy pszczoły?
- Jak nazywa się pszczela rodzina?

10. Zabawa „Pszczółki i plastry miodu”

Pozyskiwanie informacji zwrotnej od uczestników zajęć Jeżeli podobały wam się zajęcia to niech dzieci - pszczołki „pofruną” na plastry miodu, a jeżeli nie to usiądą na dywanie, poza plastrem miodu.

Źródła:

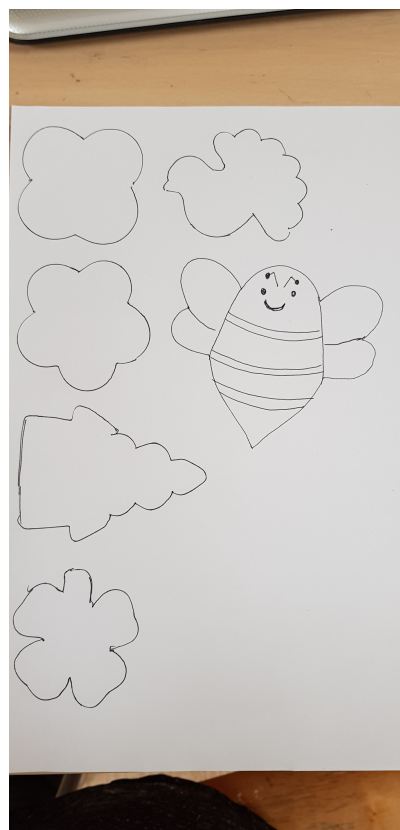
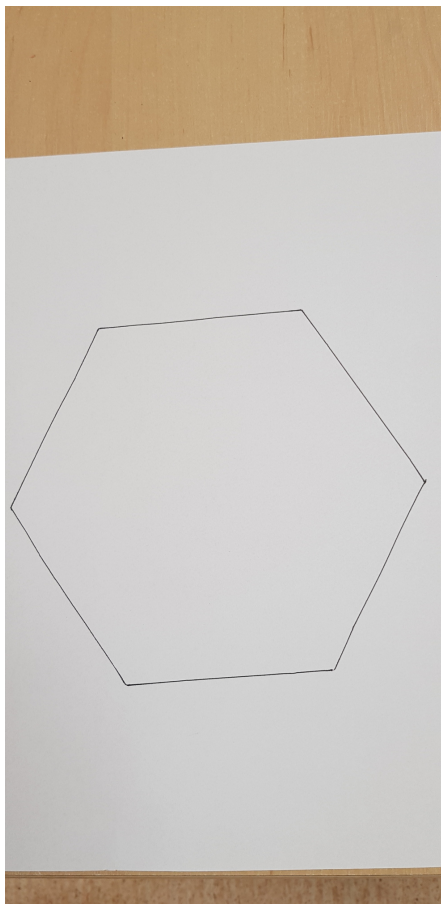
linki www.ekokalendarz.pl/dzien-pszczol, www.scholaris.pl/zasoby/102327,
https://storage.googleapis.com/planet4-poland-stateless/2019/10/e12b2c43-poradnik_projekt_pszczola.pdf, <http://zwiasek-pszczelarski.pl/>,
[www.pomagamypszczolom.pl.-lista przyjaznych pszczołom kwiat](http://www.pomagamypszczolom.pl.-lista-przyjaznych-pszczolom-kwiat)
<https://www.greenpeace.org/poland/tag/pszczoly/>
<http://www.greenpeace.org/poland/PageFiles/590405/Hotele-dla-zapylaczy-Zrob-to-sam.pdf>
muzyka „Lot trzmiela” (you tube muzyka Lot trzmiela-Nikołaj Rimsky- Korsakow,
piosenka „Mała pszczołka” (you tube mała pszczołka mac), zdjęcia z pasieki od Pani Izy Uchwał wykorzystane w prezentacji.
<https://soundcloud.com/user-956760406/7-ma-a-pszcz-ka-s-i-muz-d> piosenka
Mała pszczołka
<https://www.youtube.com/watch?v=ucrKUO9FVfY>
<https://soundcloud.com/user-956760406/7-ma-a-pszcz-ka-s-i-muz-d>
<http://scholaris.pl/resources/run/id/102327>

Źródło:

https://biblioteka.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2013/09/webowa_biblioteka_przedszkole_bajki_terapeutyczne.pdf

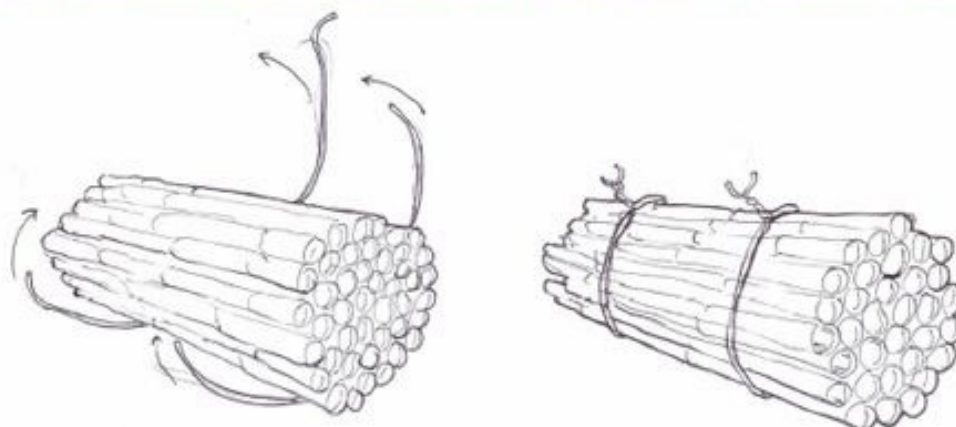
Załączniki:

- wzór plastru miodu,
- zdjęcia owadów zapylających i ich nazwy,
- wzory foremek,
- przepis na ciasto piernikowe i lukier,
- prezentacja „Pszczelarz i pszczoła”, Jedna historia pszczoły”.
- zdjęcia z zajęć.
- bajka „Odważna pszczoła”

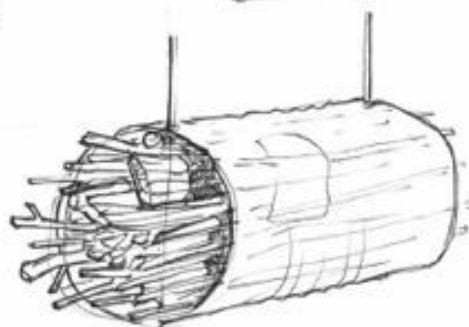
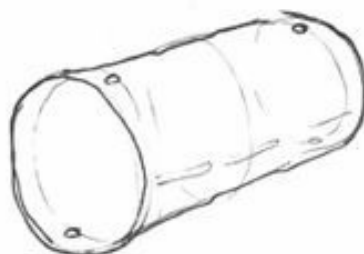

PROSTE KONSTRUKCJE

MAŁE I ŚREDNIE KONSTRUKCJE MOGĄ BYĆ WYKONANE NAWET PRZEZ DZIECI

Najprostszy owadzi hotel możemy zbudować wiążąc sznurkiem w pęczki bambusa o długości około 30cm, i zróżnicowanych średnicach od 4 do 8 mm. Należy pamiętać, żeby rurki z jednej strony były zakończone kolankiem.

Wnętrze butelki wypełniamy np.: słomą, ściśle upakowanymi, odpowiednio przyciętymi łodygami bambusa, trzciny lub innej rośliny o pustej łodydze. Pamiętajmy, żeby materiały nie wystawały poza butelkę, a nawet były w niej nieco schowane, żeby zapobiec ich zamknięciu. Małe konstrukcje są lekkie, dlatego wieszajmy je pod okapem dachu lub w miejscu, które zabezpieczy je przed wiatrem.

KROLÓWA
TRUTEŃ
ROBOTNICA

PSZCZOŁA
MIODNA
MURARKA OGRODOWA

TRZMIEL
ZIEMNY

OSA

POSPOLITA

BZYG

PRAŻKOWANY

RUSAŁKA

PAWIK

G Ł O W A O C Z Y C Z U Ł K I
T U Ł Ó W S K R Z Y D Ł A
O D N Ó Ź A O D W Ł O K
 Ż A ą D Ł O

G Ł O W A O C Z Y C Z U Ł K I
T U Ł Ó W S K R Z Y D Ł A
O D N Ó Ź A O D W Ł O K
 Ż A ą D Ł O

PRZEPIS NA MIODOWE PIERNICZKI Z DOMOWEGO ARCHIWUM

SKŁADNIKI

Na ciasto:

- 75 dag. mąki tortowej
- 25 dag. cukru pudru
- 1,5 małej paczki proszku do pieczenia
- szczypta soli
- 6,5 dag. masła
- 12,5 dag. smalcu
- 25 dag. miodu, np.: gryczanego
- 1,5 opakowania przyprawy do piernika
- 2 czubate łyżki kakao
- 2 duże jajka

Na lukier:

- około 15 – 20 dag. cukru pudru
- białko z jednego jajka
- kilka kropli cytryny do smaku

SPOSÓB PRZYGOTOWANIA

1. Smalec, masło, i miód roztapiamy w rondelku (nie gotujemy!). Łączymy z kakao i przyprawą do piernika. Gdy masa ostygnie, dodajemy roztrzepane jajka. Mąkę łączymy z proszkiem do pieczenia, cukrem pudrem i szczyptą soli. Dobrze jest wszystkie te składniki przesiać przez sito. Następnie dodajemy masę z rondelka. Zagniatamy składniki na twarde ciasto zawijamy w torebkę foliową. Wkładamy ciasto do lodówki (nawet do doby).

2. Następnego dnia ciasto dzielimy na mniejsze porcje, rozwałkowujemy, wycinamy płaskie formy piernikowe za pomocą metalowych foremek lub od szablonów samodzielnie wyciętych ze sztywnego papieru. Miodowe pierniczki pieczemy na termoobiegu około 15-20 minut w temperaturze 160°C.

3. Lukier ucieramy ręcznie za pomocą drewnianej pałki. Do lukru wybieramy tylko świeże jajko, które nie ma żadnych uszkodzeń. Najpierw myjemy dokładnie jajko, a następnie wyparzamy je zanurzając we wrzątku na 10 sekund. Cukier puder można przesiać przez sitko i ucierać z białkiem około 20 minut (ucieramy zachowując jeden kierunek). Lukier powinien być gładki, śnieżnobiały i lśniący. Aby uzyskać kolorowy lukier możemy dodać do utartej masy barwniki spożywcze. Przekładamy lukier do szprycy lub celofanowego rożka i dekorujemy pierniczki według własnego pomysłu.

Dorota Pustuła

Załączniki:

Alternatywa Bajka terapeutyczna pt.: „Bajka o odważnej pszczole” Moniki Abraszewskiej może stać się inspiracją do rozmowy z dziećmi o tym, że człowiek wykrada pszczołom miód z ula, który jest ich pożywieniem i umożliwia przetrwanie tym pożytecznym owadom. Dobry pszczelarz rozumie, że musi zostawić pszczołom odpowiednią ilość miodu i wody, która pozwoli im przetrwać i wykarmić potomstwo. Zagłodzone pszczoły stają się osowiałe, nie wylatują z ula, nie rozmnażają się, chorują i otepiałe umierają cicho w ulach. Albo stają się agresywne, napadają na inne ule, na zwierzęta i ludzi.

Wniosek: Człowiek, który decyduje się złożyć pasiekę wie, że jest w stanie zapewnić wystarczającą ilość pożywienia dla przetrwania pszczół, rozumie ich potrzeby, otacza je właściwą ochroną, z uwagi na szczególną ich rolę w zachowaniu bioróżnorodności w środowisku naturalnym.

Monika Abraszewska

Bajka o odważnej pszczole

Pewnego dnia Michał wyszedł z tatą na podwórko. Tata siedział na ławce i czytał gazetę, a chłopczyk bawił się w piasku. Nagle Michał zobaczył pszczołę i zaczął rozpaczliwie krzyczeć, tata zerwał się, podbiegł do synka.

- Ona chce mnie ugryźć! Boję się jej! – krzyczał malec.
- Znam pewną historię – powiedział tata. Wziął chłopca za rękę, posadził na kolana i zaczął opowiadać.

Dawno, dawno temu małe pasiaste owady ze skrzydełkami były bezbronne, miały skrzydełka, tak jak motyle ale nie posiadały żądeł. Cały czas ciężko pracowały. Latały do kwiatków, zbierały nektar i robiły z nich miód. Zbiory miały być pożywieniem dla wszystkich pszczółek na długie, zimowe dni. Pracowite pszczoły zbierały miodek, składały go w ulu i ciągle starały się powiększać zapasy, ani chwili nie odpoczywały. W tym czasie ludzie mieszkający niedaleko pszczół odkryli słodką tajemnicę owadów i urządzali na pszczele ule złodziejskie napady. Biedne, bezradne pszczoły nie mogły się obronić, ciągle traciły swoje zapasy i nie miały nic do jedzenia na nadchodzącą zimę. Pszczele dzieci płakały z głodu. Płacz poruszył serce małej, wrażliwej pszczołki imieniem Tina, która postanowiła udać się do Królowej i walczyć w imieniu wszystkich pszczół.

Zaproponowała Królowej przygotowanie obrony ula. Jednak Królowa wiedziała, że pszczoły w tej walce są z góry przegrane, bo nie mają broni, która pozwoliłaby im wygrać. Tina była zrozpaczona.

– To nie ma żadnego wyjścia?! Musimy się poddać?! – wykrzyknęła.

– Jest jedno wyjście. Daleko stąd, na końcu świata mieszka Królowa Przyrody. Do niej należy się udać i prosić o pomoc, ale ty jesteś malutka, słaba, nie dasz sobie rady, tam nikomu nie udało się dotrzeć. Nie wyruszaj, nie chcę, żeby ciebie spotkał taki sam los! – powiedziała Królowa Pszczół.

– Ależ królowo, muszę wyruszyć w drogę, inaczej wszyscy zginiemy! – odpowiedziała odważna pszczołka.

Następnego dnia pszczołka wyruszyła w podróż, przemierzała każdego dnia wiele kilometrów, unikała wielu niebezpieczeństw. Odpoczywała tylko przez chwilę, bo wiedziała, że musi zdążyć przed zimą. Po kilku miesiącach ciężkiej podróży dotarła do Królowej Przyrody i poprosiła ją o pomoc. Dobra Królowa ulitowała się nad pszczołkami i postanowiła dać im czarodziejską różdżkę, po dotknięciu której każda pszczołka otrzymywała ądko do obrony, ale powiedziała Tinie:

– Przekaż pszczołkom, że tego ądkła będą mogli użyć tylko w obronie i tylko raz. Po jego użyciu pszczołka straci życie.

Wybierzcie ze wszystkich pszczół te, które są odważne, nazwijcie je żołnierzami, niech one bronią ula, gdy inne pszczołki będą pracować.

Od tego czasu każda

ciężko pracująca pszczołka miała broń, ale pamiętając przestrożę Królowej Przyrody, mogła go użyć tylko w obronie. To pomogło pszczołkom obronić swoje zapasy przed ludźmi...

– Dobrze, że mi opowiedziałeś o Tinie, już się jej nie boję, już teraz wiem, że ona mi nie chce zrobić krzywdy, tylko się broni – powiedział Michał.

– Zobacz, ona tam jeszcze jest, nie może wydostać się z piaskownicy, podaj jej patyk – zawołał tata.

I chłopiec podał patyk.

Pszczołka wspięła się na niego i odfrunęła.

– Leć, Tina, do

pszczołek i powiedz im, że się już ich nie boję i nie zrobię im krzywdy – wołał chłopiec za odlatującą pszczołą.

Tak to mały chłopiec

zrozumiał, że pszczołka nie jest wrogiem ludzi i nie trzeba się jej bać.